

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8411010375
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8411010375.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a JUDr. Mariána Mačuru na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.11.2020 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6T/178/2011 zo dňa 11.12.2019.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6T/178/2011 zo dňa 11.12.2019 bol obžalovaný M. A. podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona, ktorý mal spáchať tak, že

- na nedatovanom písomnom podaní označenom ako „Oznámenie závažných skutočností vo fungovaní orgánov činných v trestnom konaní v Poprade, adresovanom Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky doručené 24.6.2009 a ktoré bolo posúdené ako súčasť obhajoby a odvolania obžalovaného M. A. proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T 28/08, ktoré podal v procesnom postavení obžalovaného v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde v Poprade pod sp. zn. 6T 28/08 v ktorom uviedol, že bol oslovený svojim nemenovaným známym, aby si zvolil advokáta od ktorého sudca „berie“ a ktorý mu vyrieši problém, v opačnom prípade mu bude uložený trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov nepodmienečne, kde následne mu jeho známym bolo uvedené, že má kontakty na vyšetrovateľa, prokurátorku, na toho správneho advokáta, správneho znalca a sudcu F., a ako príklad mu bol uvedený iný prípad pokusu vraždy, z ktorého urobila táto skupina podmienku, čím ľživo obvinil sudcu Okresného súdu Poprad M.. A. F. z korupčného správania, pričom tieto tvrdenia sa nezakladali na pravde,

pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie okresný prokurátor ihneď po jeho vyhlásení. V dodatočne predložených dôvodoch odvolania po rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku a predchádzajúceho konania vyslovil, že s rozhodnutím okresného súdu nie je možné súhlasiť. Okresný súd po vykonanom dokazovaní nedostatočne vyhodnotil zabezpečené a vykonané dôkazy a okolnosti právneho posúdenia skutku ako prečinu ohovárania podľa § 371 ods. 1 Tr. zákona, ktorým sa v odôvodnení zaoberal. Je toho názoru, že tvrdenie obžalovaného ohľadne osoby poškodeného M.. P. F. obsiahnuté v jeho písomnom podaní, ktoré bolo adresované GP SR a ktoré bolo odstúpené do spisu v pôvodnej veci sp. zn. 6T/28/2008 napĺňa všetky znaky prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zákona. Podstatou objektívnej stránky tohto trestného činu je páchatelom oznámenie nepravdivého údaja o inom, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu na právach. Z vykonaného dokazovania jednoznačne plynie záver, že predmetné písomné podanie obsahuje nepravdivý údaj v tom, že osoba sudcu M.. F. vykazuje korupčné správanie, k čomu sa vyjadril aj samotný poškodený M.. P. F., ktorý negoval popísané konanie obžalovaným, ktoré bolo v kontexte celého jeho podania vsadené do akéhosi

príbehu. Predmetný trestný čin je ohrozovacím trestným činom, teda samotné spôsobenie následku spočívajúce napr. preukázateľne poškodiť poškodeného v zamestnaní a pod. dôjsť nemusí, postačí teda samotné ohrozenie vážnosti osoby poškodeného. Nie je možné ani nekriticky pripustiť argumentáciu, že obžalovaný predmetné skutočnosti len dopyčul od inej osoby a následne ich premietol do obsahu svojho podania. Tieto žiadnym spôsobom neoveril, a tak musel byť minimálne uzrozumený so svojím konaním pri koncipovaní svojho podnetu čo do jeho obsahu. V opačnom prípade sa de facto predmetné ustanovenie trestného činu stalo absolútne nepoužiteľným, ak by každý páchatel' v rámci obrany uviedol, že skutočnosti, ktoré uviedol či slovne alebo písomne predtým len počul od inej osoby. Je toho názoru, že obžalovaným oznamovaná informácia jasným a priamym výrokom o poškodenom, konštatovaná v jeho podaní, je spôsobilá založiť podozrenie z možnej trestnej činnosti poškodeného a konanie obžalovaného bolo vo svojom súhrne spôsobilé privodiť škodlivý následok predvídávý ustanovením § 373 ods. 1 Tr. zákona. Navyše predmetným podaním sa zaoberali aj orgány činné v trestnom konaní, pričom poukázal na uznesenie Prezídia PZ, Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Východ, Košice, sp. zn. PPZ-87/BPK-V-2010 z 28.07.2010, založené vo vyšetrovacom spise. Je síce tiež zrejmé, súhlasiac s názorom okresného súdu, že sudca, ako verejný činiteľ musí zniesť vyššiu mieru kritiky a zásahov do súkromia, lenže je podstatný rozdiel medzi kritikou činnosti a rozhodovania sudcu a medzi uvádzaním nepravdivých informácií charakteru podozrenia z trestnej činnosti. Inak povedané, ak niekto sudcovi oznámi preukázateľne nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý spochybniť dôveru verejnosti v jeho česť a bezúhonnosť (ako jeden zo základných predpokladov výkonu funkcie sudcu) a ak navyše takýto údaj oznámi orgánu, ako tomu je v tejto trestnej veci, je nevyhnutné poskytnúť sudcovi príslušnú ochranu v trestnoprávnej rovine a nemožno uvedené subsumovať len pod občianskoprávnu úpravu týkajúcu sa ochrany cti. Objektom tohto trestného činu je práve ochrana cti, dobrej povesti a vážnosť človeka pred ohováraním, ktoré môže vážnym spôsobom narušiť občianske spolužitie. Rozlišuje sa česť v zmysle objektívnom, t. j. vážnosť, ktorú človek požíva v predstave iných ľudí, a v zmysle subjektívnom, t. j. vedomie vlastnej hodnoty. Je toho názoru, že skutok sa stal, t. j. k oznámeniu nepravdivých informácií zo strany obžalovaného smerom k osobe poškodeného naozaj došlo, a v rozsahu obsahu podania obžalovaného tieto boli v danom čase spôsobilé privodiť trestným zákonom predpokladaný následok pre osobu poškodeného, t. j. v značnej miere ohroziť jeho osobu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že okresný súd zabezpečené dôkazy vyhodnotil jednostranne v prospech obžalovaného a svoje rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby odôvodnil tým, že vyhodnotiac všetky dôkazy jednotlivo i v súhrne poukazujúc na odôvodnenie rozsudku rozhodol, že skutok nie je trestným činom. Preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania prokurátorom ako osobou na to oprávnenou krajský súd, nezistiac dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by zakladali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Odvolací súd už raz v prerokúvanej veci rozhodoval na podklade odvolania obžalovaného a to uznesením sp. zn. 5To/32/2018 zo dňa 28.11.2018, v ktorom rozhodnutí konštatoval, že konajúci súd dodržal procesný postup, ktorý predchádzal vtedy napadnutému rozsudku, a tiež aj zákonnosť pri vykonávaní dôkazov. Táto procesná situácia sa nezmenila, pretože konajúci súd doplnil dokazovanie podľa pravidiel stanovených procesným predpisom a obžalovanému opätovne umožnil vyjadriť sa ku skutku, k dôkazom, či navrhovať ďalšie dôkazy za účelom preukázania jeho neviny, a tiež mu umožnil predložiť argumenty o jeho nevine v záverečnej reči prostredníctvom obhajcu, keďže sa ostatného hlavného pojednávania nezúčastnil, avšak podmienky na jeho vykonanie v neprítomnosti obžalovaného boli splnené.

Konajúci súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania vzal do úvahy, že skutočnosti obžalovaným uvedené v písomnom podaní adresované na generálnu prokuratúru neboli prezentované hanlivým či útočným spôsobom, ale len ako konštatovanie obžalovaného v rámci kontextu ním prezentovaných skutočností týkajúcich sa veci vedenej na Okresnom súde Poprad sp. zn. 6T/28/2008, v ktorej bol obžalovaný v postavení obvineného a viedlo sa proti nemu trestné stíhanie pre trestný čin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona. Podľa názoru súdu tvrdenie prezentované v písomnom podaní obžalovaného ako prejav inej osoby a to „že sudca M.. F. berie“ je nepravdivým údajom, ktorý

sa mohol poškodeného M.. P. F. dotknúť a nepochybne sa ho to aj dotklo, keďže to vyústilo do podania trestného oznámenia. Pri hodnotení dôkazov konajúci súd tiež prihliadal na výpoveď poškodeného M.. P. F., ktorý sa okrem iného vyjadril i v tom smere, že ako verejný činiteľ musí byť zvyknutý na útoky, nie je to nič ojedinelé, a obsah podania neohrozil jeho povest' v zamestnaní a ani v rodine. Pri hodnotení dôkazov konajúci súd zohľadnil aj skutočnosť, že verejne činné osoby, medzi ktoré patria aj sudcovia, sú povinné znášať vyššiu mieru kritiky vo vzťahu k svojmu pôsobeniu zo strany verejnosti ako bežný občan. Vzhľadom na vyjadrenia obžalovaného, že informácie ním uvádzané v písomnom podaní mu oznámil advokát M.. G., podľa názoru konajúceho súdu subjektívna stránka prečinu ohovárania naplnená nebola a nebol obžalovanému dokázaný priamy a ani eventuálny úmysel spáchať tento prečin.

Odvolací súd preskúmal obsah dôkazov i jeho hodnotiace úvahy, na podklade ktorých konajúci súd uzavrel, že konanie obžalovaného nie je trestným činom, predovšetkým z pohľadu odvolacích námietok, ktorých podstata je založená na tom, že boli preukázané nepravdivé údaje, ktoré uviedol obžalovaný o poškodenom M.. P. F. v písomnom podaní, a tieto sú spôsobilé poškodiť ho v zamestnaní, pričom údaje obžalovaný nekriticky prevzal od inej osoby, nepreveril ich a preto bol uzročený s následkom stanoveným v § 373 ods. 1 Tr. zákona.

V posudzovanej veci i podľa názoru odvolacieho súdu bolo bez pochyb preukázané, že obžalovaný v písomnom podaní adresovanom na GP SR v jeho inej trestnej veci na konajúcom súde pod sp. zn. 6T/28/2008 uviedol text „bol oslovený svojím nemenovaným známym, aby si zvolil advokáta, od ktorého sudca berie a ktorý mu vyrieši problém, v opačnom prípade mu bude uložený trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov nepodmienečne, kde následne mu bolo jeho známym uvedené, že má kontakty na vyšetrovateľa, prokurátorku, na toho správneho advokáta, správneho znalca a sudcu F. a ako príklad mu bol uvedený prípad pokusu vraždy, z ktorého urobila táto skupinka podmienku“. Písomnosť je obsahom spisu konajúceho súdu vedeného pod sp. zn. 6T/28/2008 a obžalovaný potvrdil, že písomnosť napísal a podpísal.

Odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí vyvodil záver, že ustálené skutkové zistenia nenapĺňajú objektívnu stránku prečinu krivého obvinenia, pretože zo skutkových zistení ustálených obžalobou neplynú žiadne také okolnosti, z ktorých by bolo zrejmé tvrdenie obžalovaného, že poškodený sa v postavení sudcu v konkrétnej veci mal dopustiť korupčného správania. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti, že orgány činné v trestnom konaní v teraz prerokúvanej veci ale ani v inej veci neobjasňovali žiadnu takúto konkrétnu okolnosť. Vzhľadom ale k tomu, že písomné podanie obsahuje informácie o možnom korupčnom správaní sa poškodeného, ktoré obžalovaný mal získať od inej osoby a ktorých pravdivosť si neoveril, jeho konanie by mohlo zakladať po doplnenom dokazovaní v prípade korektúry skutkových zistení trestnoprávnu zodpovednosť za prečin ohovárania.

Z konštrukcie objektívnej stránky prečinu ohovárania je zrejmé, že páchatel na naplnenie znakov tohto prečinu musí o inom oznámiť nepravdivý údaj takého charakteru, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu.

Odvolací súd v dôvodoch svojho predchádzajúceho rozhodnutia skonštatoval na podklade vykonaného dokazovania preukázanie oznámenia nepravdivého údaja obžalovaným v písomnom podaní adresovanom na Generálnu prokuratúru SR, preto k tejto skutočnosti nepovažuje za potrebné dopĺňať ďalšie úvahy.

Vo vzťahu ku skutkovým tvrdeniam, pokiaľ by mal byť obžalovaný uznaný vinným z prečinu ohovárania, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že tieto by mali obsahovať okrem konania aj vymedzenie následku a to z niektorých foriem uvádzaných v objektívnej stránke tohto prečinu. Na podklade výsledkov vykonaného dokazovania konajúci súd nevyvodil následky predpokladané zákonom. Pri ich hodnotení prihliadal i na to, že verejne činné osoby sú povinné znášať vyššiu mieru kritiky vo vzťahu k svojmu pôsobeniu zo strany verejnosti ako bežný občan a súčasne zohľadňoval aj ústavou garantované právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom a tlačou.

Pre naplnenie objektívnej stránky prečinu ohovárania musí byť nepravdivý údaj spôsobilý v značnej miere vyvolať následky predpokladané zákonom. To znamená, že nepostačuje akékoľvek ohrozenie v

nízkej alebo obvyklej intenzite, ale musí ísť o ohrozenie zásadnejšieho, výraznejšieho charakteru. Na intenzitu ohrozenia možno usudzovať z okolností, za akých nepravdivá informácia bola uvedená.

Informácia, že „sudca berie“ bola uvádzaná iba v písomnej forme obžalovaného došlého na GP SR dňa 24.06.2009, prokurátorka ktorej toto podanie dňa 09.07.2009 posúdila ako súčasť odvolania obžalovaného proti rozsudku konajúceho súdu č. k. 6T/28/2008 z 27.05.2009 a z toho titulu bolo podanie odstúpené priamo na konajúci súd. Táto skutočnosť vyplýva z písomnosti nachádzajúcej sa na čísle listu 140 spisu 6T/28/2008. V rámci tohto konania vedeného proti obžalovanému sa na konajúcom súde s obsahom podania mohli oboznámiť okrem poškodeného ako zákonného sudcu aj ďalší sudca rozhodujúci o obžalobe po vylúčení zákonného sudcu M.. P. F. a dva senáty odvolacieho súdu, jednak senát, ktorý rozhodoval o odvolaní obžalovaného v tejto veci, a jednak senát, ktorý rozhodoval následne o oznámenej zaujatosti zákonného sudcu M.. F. z dôvodu podania trestného oznámenia na obžalovaného.

Z predkladania písomného podania je teda zrejmé, že s obsahom podania sa mohli oboznámiť iba orgány činné v trestnom konaní a sudcovia, ktorí vo veci rozhodovali. Táto okolnosť je napokon potvrdzovaná aj výpoveďou poškodeného M.. P. F., ktorý o obsahu podania obžalovaného neinformoval žiadne blízke osoby a kolegov v práci, a výpoveďou M.. F. R., ktorý vypovedal, že v rámci pracovnej porady sa týmto podaním obžalovaného žiadnym spôsobom nezaoberali.

Popisované možné korupčné správanie sa poškodeného je zahrnuté do kontextu väčšieho množstva informácii, ku ktorým sa obžalovaný vyjadroval v súvislosti s dokazovaním okolností vo veci vedenej na konajúcom súde pod sp. zn. 6T/28/2008. Okrem toho sa obžalovaný v tomto podaní vyjadroval aj k iným jeho trestným stíhaniam, v ktorých vykonával úkony poškodený M.. P. F. v jeho neprospech, keď ho vzal napr. v inej veci do väzby. To nasvedčuje úvahe o zámere obžalovaného vylúčiť zákonného sudcu z vykonávania úkonov v jeho trestnej veci, k čomu napokon došlo, pretože poškodený podal podnet na trestné stíhanie, čo bolo dôvodom pre oznámenie zaujatosti vo veci a materiálным podkladom pre jeho vylúčenie z vykonávania úkonov. Ostatne, nešlo pozornosť odvolacieho súdu, že na Generálnu prokuratúru SR bolo podanie, ktoré je podkladom trestného stíhania obžalovaného, doručené až mesiac po vyhlásení rozsudku, o obsahu ktorého obžalovaný vedel, keďže bol osobne prítomný pri jeho vyhlásení. Na túto okolnosť upriamuje odvolací súd pozornosť práve pre vyššie rozvedené úvahy o možnom zámere obžalovaného dosiahnuť vylúčenie zákonného sudcu z vykonávania úkonov v jeho trestnej veci.

Povaha a písomná forma nepravdivého údaj, miesto, kde bol tento údaj oznámený ako aj jeho šírenie v minimálnom rozsahu len medzi orgánmi činnými v trestnom konaní a medzi sudcami, ktorí s takýmito informáciami prichádzajú v rámci plnenia svojich pracovných povinností bežne do styku a rozhodujú o nich, podľa názoru odvolacieho súdu nedosiahli značnú mieru ohrozenia vážnosti poškodeného či už v zamestnaní alebo v súkromí. Odvolací súd poukazuje na bežný jav, ktorým sú obštrukcie zo strany obvinených okrem iného aj vo forme písomných podaní, obsahom ktorých sú rôzne tvrdenia ohľadne osôb rozhodujúcich vo veci len z dôvodu, aby spochybnili hodnovernosť osôb zúčastňujúcich sa na rozhodovaní vo veci a dosiahli tak zmenu v osobe podieľajúcej sa na rozhodnutí. Aj keď údaj o korupčnom správaní by mohol byť spôsobilý vyvolať zákonom predpokladaný následok, keďže korupcia je neželaný spoločenský jav, v posudzovanom prípade práve pre okolnosti prípadu vyššie spomenuté tento údaj nemohol reálne vyvolať zákonom predpokladaný následok. O tom nasvedčuje aj vyjadrenie prokurátora GP SR, ktorý podanie vyhodnotil len ako odvolacie námietky a z toho dôvodu ho aj odstúpil na príslušný konajúci súd za účelom ďalšieho procesného postupu.

So zreteľom na uvádzané skutočnosti a ich hodnotenie pre absenciu jedného zo znakov objektívnej stránky prečinu ohovárania odvolací súd dospel k záveru, že konanie obžalovaného nie je trestným činom.

So záverom konajúceho súdu, že v posudzovanom prípade nebola naplnená subjektívna stránka, sa odvolací súd nestotožnil. Správne totiž konajúci súd poukázal v dôvodoch svojho rozhodnutia, že pre naplnenie subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel, pričom postačí aj úmysel eventuality, teda zavinenie musí zahŕňať aj skutočnosť, že daný údaj je nepravdivý a súčasne spôsobilý značnou mierou ohroziť vážnosť osoby dotknutej ohováraním u spoluobčanov, čo podľa jeho názoru dokázané nebolo. Vychádzajúc z podstaty uzrokovania pri zavinení v nepriamom úmysle, ktorá v trestnom práve

zjednodušene povedané znamená súhlasiť s následkom, odvolací súd má za to, že tým, že obžalovaný vo svojom písomnom podaní uviedol nepravdivý údaj o tom, že „sudca berie“, hoci ho získal od inej osoby a nepreveril si ho, vedel, že ním môže ohroziť vážnosť poškodeného u spoluobčanov a samozrejme ohroziť ho aj v zamestnaní, či narušiť jeho rodinné vzťahy, alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu. Ak by takýto následok spôsobil, práve so zreteľom na obsah takto podaného údaja bez jeho preverenia vyslovil s ním súhlas. V tom vzhladol odvolací súd existenciu nepriameho úmyslu a preto sa nestotožnil so záverom konajúceho súdu a absenciou zákonom predpokladanej subjektívnej stránky, naopak v tomto smere sa stotožnil s argumentáciou predloženej odvolateľom.

Tento odlišný názor na posúdenie veci však nemal dopad na nesprávnosť rozhodnutia konajúceho súdu, ktoré je inak zákonom zodpovedajúce.

V závere si odvolací súd už len dovoľuje poznamenať, že podstatným pre uznanie viny každého páchatel'a toho ktorého trestného činu je predovšetkým správne ustálenie skutkových zistení, ktoré majú podklad v zákonne vykonaných dôkazoch, čo sa v posudzovanom prípade nestalo aj pre chyby prípravného konania, v ktorom sa neobjasňovali základné okolnosti pre posúdenie, či konanie obžalovaného napĺňa znaky a ak áno, ktorého trestného činu.

S poukázaním na uvedené zistenia a prednesené úvahy odvolací súd preto uzavrel, že konanie obžalovaného nie je trestným činom, pretože nenapĺňa znaky žalovaného prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zákona, ale ani prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zákona.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.